

NYT FRA

FOA

FAGOGARBEJDE

ÅRHUS

NR. 3 · MAJ 2010

Fortæller mere end 1000 ord - se side 8-9

KL og Danske Regioner må stå fast

Lokalpolitikere i KL, Kommunernes Landsforening, og Danske Regioner bør kridte skoene og stå fast, når de mødes med finansminister Claus Hjort Frederiksen i de kommende økonomiforhandlinger.

Udgangspunktet for forhandlingerne er regeringens krav om en samlet nulvækst i den offentlige sektor. Dette krav vil imidlertid betyde massive nedskæringer, da den offentlige sektors opgaver vokser meget i disse år.

Allerede nu betyder regeringens krav om en årlig vækst på blot én procent i kommunerne voldsomme besparelser mange steder. For eksempel skal Odder Kommune nu finde 90 millioner kroner. Det rammer alle vigtige velfærdsområder hårdt, og 126 fuldtidsstillinger planlægges sparet væk.

Regeringen vil i de næste tre år spare milliarder i kommunerne og i staten. Hvis regeringen får gennemført sine krav, vil endnu flere kommuner få alvorlige problemer. Regeringen vurderer således selv, at dens sparekrav vil koste 8000 kommunale jobs i de kommende år. Derfor er det eneste ansvarlige, at kommunalpolitikere afviser sparekravene.

Af
Kirsten Normann
Andersen
afdelingsformand

Større produktion – flere penge

Samtidig bør regionspolitikere holde fast i et krav om, at større produktion på sygehusene også giver tilsvarende større bevillinger. Ellers vil fyresedler være sygehuspersonalets belønning, når de gør en ekstra indsats.

Regeringen vil ganske vist give sygehusene flere penge, men den kommunale og statslige sektor skal så betale for den vækst, som regeringen vil tillade i sygehusenes økonomi.

Desuden er det ikke nok for regionerne, at regeringen giver sygehusene et mere eller mindre tilfældigt beløb mere. Når patienter har krav på at blive behandlet inden for et bestemt tidsrum, så skal sygehusene have flere penge, hver eneste gang de laver mere. Ellers vil flere behandlinger paradoksalt nok fortsat betyde, at sygehusene skal gennemføre nye fyringsrunder, og at patientbehandlingskvaliteten vil falde.

” Regeringen vil i de næste tre år spare milliarder ”

Forsvar velfærden

Oppositionspartierne i den såkaldt røde blok har fortalt befolkningen, at de vil forsvare velfærden under krisen. Det kan de bevise allerede i økonomiforhandlingerne, fordi oppositionen efter lokalvalgene har flertal i både KL's og Danske Regioners bestyrelser.

KL og Danske Regioner kan nemlig stoppe de massive nedskæringer, hvis de står fast overfor regeringen. Så skal regeringen nemlig diktere sine krav, og det er meget vanskeligt at fjernstyre samtlige kommuner og regioner fra Christiansborg.

Et sammenbrud i økonomiforhandlingerne kan udløse et folketingsvalg, som kan føre til en ny regering. Regeringens krav vil udløse en jobmassakre og store serviceforringelser – ikke mindst i kommunerne.

Hvis lokalpolitikere får valget mellem disse to muligheder, så bør valget ikke være svært.

I FOA Århus har vi i hvert fald taget stilling. Vi vil ikke tage ansvar for de kommende besparelser, som vi ikke har været med til at beslutte. Så hver eneste gang topembedsmænd og lokale politikere fyrer nogle af vores medlemmer, så vil vi spørge: Hvilke arbejdsopgaver skal resten så ikke længere udføre?

Vi vil opfordre lokalpolitikere til også at droppe ethvert ansvar for regeringens sparekrav. Der er ingen grund til at opfylde tidens krav, men al mulig grund til at forandre den tid, vi lever i!

INDHOLD

Leder.....	2
Flere medlemmer - mere vin og chokolade	4
Kys det nu, det satans liv.....	6
Måske noget for dig	7
Fortæller mere end 1000 ord	8
Hvorfor krise i Danmark.....	10
Har du styr på din privatøkonomi?	12
Arrangementer	14
Arbejdspladsjubilæer	15
PenSam Pensionsrådgivning.....	15

NYT FRA FOA ÅRHUS

Ansvarshavende redaktør: Kirsten Normann Andersen

Oplag: 12.800

Grafisk produktion: Huset Venture • Stavtrupvej 34
8260 Viby J • Tlf. 86 28 35 55

Tekst: FOA Århus

Foto: FOA Århus, Colourbox, Anne-Mette Kruse

Næste blad

Deadline: torsdag den 3. juni 2010

Udgivelsesdato: fredag den 2. juli 2010

SEKTORERNES FAGGRUPPER

Kost- og servicesektoren:

husassistenter daginstitutioner, husassistenter højskoler, husassistenter plejehjem, husassistenter statsinstitutioner, husassistenter sygehuse, kantineledere, opsynsassistenter, rengøringsledere, serviceassistenter, ung i huset

Pædagogisk Sektor:

pædagogmedhjælpere, dagplejere, dagplejepædagoger, legepladsansatte, omsorgsmedhjælpere, pædagogiske konsulenter

Social- og sundhedssektoren:

beskæftigelsesvejledere, handicaphjælpere, hjemmehjælpere, ledsagere, neurofysiologiassistenter, plejere, plejehjemsassistenter, portørarbejdsledere, portører, serviceassistenter, social- og sundhedsassistenter, social- og sundhedsassistenter, social- og sundhedsledere, sygehjælpere, tilsynsførende assistenter, værkstedsassistenter, mammografiassistenter

Teknik- og servicesektoren:

amtsbetjente, amtskolebetjente, amtspedellere, amtsvejtmænd, arbejdsledere, badeassistenter/tekniske servicemedarbejdere, biblioteks-, musikhus- og rådhusbetjente/tekniske servicemedarbejdere, brandberedskabspersonale, buschauffører, færgepersonale, havnebetjente, idrætsassistenter/tekniske servicemedarbejdere, plejehjemsmedhjælpere/tekniske servicemedarbejdere, skolebetjente/tekniske serviceledere

Flere medlemmer - mere vin og chokolade

Fremover forærer FOA Århus alle medlemmer en flaske vin eller en æske chokolade, hver gang de organiserer et nyt medlem.

4

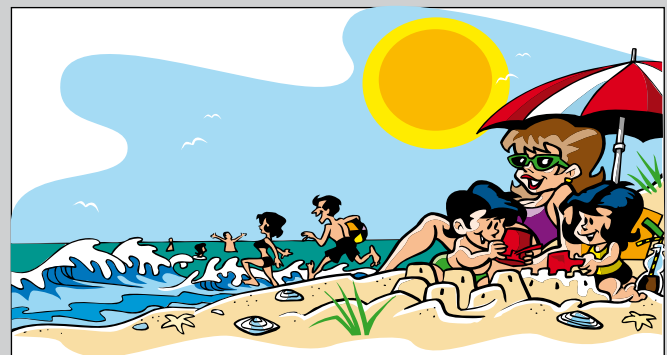

Hvorfor krise i Danmark?

Da finansmarkedet brød sammen på verdensplan i efteråret 2008, slog sammenbruddet stærkt igennem i Danmark.

10

Ændring af åbningstider i sommerperioden

Dagen efter Kristi Himmelfartsdag

Afdelingen er lukket fredag den 14. maj – dagen efter Kristi Himmelfartsdag.

Uge 26-31

I sommerferien, i uge 26-31, har afdelingen åbent kl. 10-14.

Samsø

Samsø-kontoret er lukket i juli. Første åbningsdag efter ferien er onsdag den 11. august.

Odder

Odderkontoret lukker permanent pr. 1. juli – se mere herom på side 5.

Flere medlemmer - mere vin og chokolade

Fremover forærer FOA Århus alle medlemmer en flaske vin eller en æske chokolade, hver gang de organiserer et nyt medlem. Initiativet skal skabe et festligt fokus på medlems-hvervning, så flest muligt føler et ansvar for, at deres kollegaer får et godt tilbud fra FOA.

Baggrunden for initiativet er, at frit valgsordningen på ældreområdet og modulordningen i daginstitutionerne har betydet flere løst ansatte og også en større udskiftning blandt de ansatte.

- De lokale ledere har en usikkerhed i budgettet som gør, at de gerne vil have en buffer, og det bruger de ofte løst ansatte pædagogmedhjælpere til, fortæller formanden for Pædagogmedhjælpernes Faggruppeklub, Jack Kristensen.

Jack Kristensen

De mange løse ansættelser på de to fagområder betyder, at der skal gøres en ekstra indsats for at bevare eller hæve organisationsprocenten.

- Løst ansatte ved jo ikke, hvor længe de bliver i faget. Eller også ved de netop, at arbejdet blot er en mellemstation, og at de senere skal noget andet. Under alle omstændigheder betyder det et mindre engagement, også når det gælder faglig organisering, forklarer formanden for Faggruppeklubben Social- og Sundhedshjælpere og Hjemmehjælpere, Lis Udengaard.

Mange uorganiserede

FOA Århus har rigtig mange potentielle medlemmer i de to faggrupper. På ældreområdet er der over 800 uorganiserede, og blandt pædagogmedhjælperne er omkring 700 uorganiserede. Udskiftningen på områderne er simpelthen for stor til, at afdeling og klubber i tide kan nå ud i alle hjørner.

- Der er brug for en fælles indsats. FOA-medlemmer kan informere deres kollegaer om, hvad det vil sige at være medlem af en fagforening. Og hvis den uorganiserede har brug for mere detaljerede forklaringer, så kan klubber og afdeling give dem, siger Jack Kristensen.

Lis Udengaard mener, at det kan være en fordel, hvis en opfordring til at blive FOA-medlem kommer fra en kollega:

- På den måde bliver det mere nærværende, men jeg tror også, at det kan være uvant for nogle, at give kollegaer sådan et tilbud, siger hun.

Løst ansatte har imidlertid særligt brug for, at tillidsvalgte eller andre kollegaer tilbyder dem den faglige beskyttelse, som et FOA-medlemskab giver. De er tit nye på arbejdsmarkedet og nederst i hierarkiet på arbejdspladsen.

- Selve det, at de er løst ansatte, er ofte udtryk for, at de ikke bliver behandlet ordentligt og har brug for fagforeningen. Lederen skal nemlig have en god begrundelse for at ansætte tidsbegrænset, og budgetusikkerhed er ikke en saglig begrundelse efter reglerne, fortæller Jack Kristensen.

Solidaritet og gennemslagskraft

Lis Udengaard mener også, at medlemsorganisering er et spørgsmål om solidaritet. Hvis

Lis Udengaard

folk nyder godt af en overenskomst og andre fælles aftaler, bør de også være med til at betale, hvad det koster at opnå og forsvare aftalerne.

- Vi har jo et fagpolitisk fællesskab i FOA omkring løn- og arbejdsvilkår, siger Lis Udengaard.

Afdelingsformand Kirsten Normann Andersen understreger, at medlemstal og organisationsprocent også handler om gennemslagskraft.

- Hvis arbejdsgiverne skal have respekt for os, så skal vi repræsentere langt de fleste, som arbejder inden for vores fag. Og det samme gælder politikerne, hvis de skal respektere vores udmeldinger, så skal vi være repræsentative, siger hun.

Afdelingsformanden afviser, at FOA Århus medlemmer nu skal jage de kollegaer, der ikke er medlemmer:

- Nej, de skal give deres kollegaer et tilbud. Mange unge har knap hørt om fagforeninger, hvis de er nye på arbejdsmarkedet. Andre har bare ikke ordentligt overvejet, om de vil være medlem, og hvad de går glip af. Derfor er det vigtigt, at kollegaerne fortæller dem om FOA, siger Kirsten Normann Andersen.

Fokus på organisering

Det nye initiativ betyder, at tillidsfolk og andre medlemmer får en flaske vin eller en æske chokolade, når de organiserer et nyt medlem. Flasken kan så afhentes i afdelingen, når det nye medlem har betalt sit første kontingent. Denne ordning gælder dog ikke ansatte og valgte i afdelingen og a-kassen.

Initiativet handler imidlertid ikke om, at

Kirsten Normann Andersen

FOA Århus' medlemmer skal belønnes med vin eller chokolade for at være aktive, mener afdelingsformanden:

- Det ville være en fornærmelse mod de mange, som har været aktive for eksempel under overenskomstkampen i 2008, og folk har jo trods alt også råd til at købe deres vin og chokolade selv, siger hun og understreger,

at kampagnen skal skabe et stærkere fokus på medlemsorganisering:

- Formålet er at skabe endnu mere op-

mærksomhed omkring, at vi alle har et ansvar for, at FOA Århus er en stærk fagforening, erklærer Kirsten Normann Andersen.

- De lokale ledere har en usikkerhed i budgettet som gør, at de gerne vil have en buffer, og det bruger de ofte løst ansatte pædagogmedhjælpere til. Også de har brug for fagforeningen, mener formanden for Pædagogmedhjælpernes Faggruppeklub, Jack Kristensen.

Odderkontoret lukker

FOA Århus lukker afdelingens Odderkontor d. 1. juli. Årsagen er, at kontoret kun bliver brugt meget lidt. Der er simpelthen meget få medlemmer, som henvender sig i kontorets åbningstider.

Afdelingen har selvfølgelig en pligt til at bruge sine ressourcer, så medlemmerne får mest muligt for kontingentkronerne, og afdelingsbestyrelsen har vurderet, at for få medlemmer har gavn af de forholdsvis mange kræfter, som FOA Århus bruger på Odderkontoret.

Stadig engageret i Odder

Beslutningen om at lukke kontoret ændrer selvfølgelig ikke ved, at FOA Århus fortsat vil være til stede i Odder, når der er brug for det. Afdelingen vil være opsøgende overfor medlemmerne i Odder og være til rådighed lokalt, når det er relevant. Det kan eksempelvis ske ved, at afdelingen lejer lokaler for en eftermiddag eller en aften, når det er nødvendigt.

Kontorlukningen betyder heller ikke, at afdelingens engagement i Odder er svækket.

Samtidig med at FOA Århus lukker Odderkontoret, så opprioriterer afdelingen det faglige samarbejde i kommunen. FOA Århus arbejder på at etablere et formelt samarbejde mellem de kommunalt ansattes organisationer, så medarbejderne i højere grad står samlet og derfor stærkere.

Kys det nu, det satans liv

- Social- og sundhedshjælper, tillidsrepræsentant og klubbestyrelsesmedlem er nogle af de titler, som Susanne Ladefoged kan skrive på sit visitkort, og som hun er kendt for i FOA og på sin arbejdsplads, Lokalcenter Trøjborg og Abildgården i Århus Kommune. Mindre kendt er det nok, at hun også er assisterende træner for det danske landshold i racerunning.

Susanne Ladefoged

RaceRunning er en cykelsport, som hovedsagelig er beregnet for spastikere og andre med dårlig balance. Det kan være gigtpatienter og mennesker ramt af hjerneblødninger eller blodpropper; som går dårligt, ikke kan løbe eller benytte de traditionelle handicapcykler.

Med en racerunner-cykel kan selv meget svært handicappede jogge eller løbe. Cyklen er en specialbygget tre-hjulet løbecykel uden

pedaler og let som en racercykel. Man ligger hen over cyklen på en maveplade og stabiliserer på den måde balancen.

- De fleste sportsgrene for handicappede er stillesiddende. Med en racerunner-cykel kan man bruge sine ben og komme fremad ved egen kraft. Det giver en enorm frihedsfølelse for de handicappede, fortæller Susanne Ladefoged. - Desuden er det godt for balance, kondition og genoptræning.

Selv om enkelte kan bruge cyklen i hverdagen, er den først og fremmest til brug i konkurrencesport. Racerunning er en lille men anerkendt sportsdisciplin under Dansk Handicap Idrætsforbund, med talent- og elitegrupper og altså et landshold med Susanne Ladefoged som trænerassistent; og som i hverdagen også fungerer som formand for Race Running under Randers Real.

Anerkendelse nødvendig

Som i andre sportsgrene følges konkurrence og socialt fællesskab ad i træningssamlinger, stævner og sommerlejre.

- Jeg er med i dette, fordi min datter, Helle, er spastiker og dyrker sporten. Og fordi jeg altid har ment, at man ikke er syg, fordi man er handicappet. Man har faktisk nogle muligheder. Hvis man ellers får accept og anerkendelse, pointerer Susanne Ladefoged.

Men den - anerkendelsen - kommer ikke af sig selv. Den må man kæmpe for.

Som teenager arbejdede Susanne Ladefoged på et børnehjem for psykisk- og fysisk handicappede og oplevede, hvordan nogle forældre dårligt nok ville anerkende deres egne børn, men tværtimod næsten skammede sig over dem. Hun besluttede allerede

Helle Ladefoged i konkurrence

dengang, at sådan måtte det aldrig blive, hvis hun selv fik et handicappet barn.

- Selv om Helle blev født to og en halv måned for tidligt, var meget svag og skrøbelig - og jeg blev ved med at påstå, at noget var anderledes - var det først i vuggestuen, at det officielt blev anerkendt, at Helle var spastiker, mindes Susanne Ladefoged.

Med anerkendelsen som handicappet begynder kampen om at få den nødvendige hjælp. Og selv når den er bevilget, bliver man som forældre nødt til at følge sagen helt til dørs.

- Jeg har ofte følt, at bevisførelsen alene påhviler os forældre, og at vi hele tiden må fungere som barnets advokater, mener Susanne Ladefoged. I dag kender hun reglerne så godt, at hun ofte giver råd og vejledning til andre med handicappede børn.

Ingen pylren

Så selv om hun er bekymret for, hvilken hjælp hendes datter kan få, når hun fylder 18 år og kan flytte hjemmefra, ligger det ikke til Susanne Ladefoged at jamre. Hun er parat til at tage endnu en omgang med myndigheder og andre, hvis det bliver nødvendigt.

Ligesom med racerunning. Selv om det gør ondt, kan man måske alligevel godt tage en runde til. Det fører nemlig ingen vegne at pylre.

” Kys det nu, det satans liv grib det, fang det før det er forbi ”
TV2

Vil du vide mere om Racerunning?
Klik ind på www.racerunning.dk

Racerunning-konkurrence

FOA
FAG OG ARBEJDE

ÅRHUS AFDELING
Christian X's Vej 56-58
8260 Viby J

For alle medlemmer af FOA Aarhus

Uddannelses tilbud til dig

Åbent hus i FOA Aarhus
tirsdag 25. maj kl. 14.00-18.00

En vifte af kurser og uddannelser

Århus Social- og sundhedsskole, Aarhus Tech (tidl. Teknisk skole) og VUC Aarhus præsenterer en vifte af kurser og uddannelser for voksne.

Vejledning for dig

Få en uforpligtende snak med en uddannelsesvejleder om, hvordan du kan bygge videre på netop dine erfaringer og kompetencer.

Støttmuligheder

Hør nærmere om mulighederne for økonomisk støtte til uddannelse for voksne.

FOA Aarhus

Du er også meget velkommen til at få en snak med de politisk valgte i afdelingen.

Dørene åbnes kl. 14, og skolernes uddannelsesstande er åbne hele eftermiddagen.

Særlige præsentationer:

Kl. 15.00 VUC Aarhus

– fortæller om almen og forberedende voksenundervisning, HF-enkeltfag, undervisning for ordblinde m.v.

Kl. 16.00 Aarhus Tech (tidl. Teknisk skole)

– fortæller bl.a. om erhvervsuddannelser for voksne (fx servicessistent og ejendomsservicetekniker) og efteruddannelser i fx kommunikation og konflikt-håndtering, arbejdsteknikker, hygiejne, affaldshåndtering, vognbog og IT-kurser.

Kl. 17.00 Social- og sundhedsskolen

– fortæller bl.a. om opkvalificering fra PGU'er til pædagogisk assistent, om kompetenceudvikling for assistenter (KUA) og om efteruddannelser og grunduddannelser for voksne inden for social- og sundhedsområdet og det pædagogiske område.

Vi byder på kaffe og kage.

Vi glæder os til at se dig.

Venlig hilsen
FOA Aarhus

Måske noget for dig?

Mette Fuglsig

– Vi ønsker at sætte spot på de mange muligheder for uddannelse for voksne, forklarer

sektorformand Mette Fuglsig om baggrunden for arrangementet, 'Uddannelses tilbud til dig', tirsdag den 25. maj i FOA Aarhus.

– I april kom afdelingsbladet med tematet 'Voksne og uddannelse', og nu følger vi op med et åbent hus-arrangement for alle afdelingens medlemmer.

Med hjælp fra de tre uddannelsesinstitutioner Social- og sundhedsskolen i Aarhus, Aarhus Tech og VUC Aarhus kan man i tidsrummet 14-18 få lidt mere at vide om de uddannel-

ser og kurser skolerne kan tilbyde, hvad man skal gøre for at komme i gang, hvilke praktiske muligheder der er og ikke mindst, hvordan økonomien kan se ud.

– Der bliver mulighed for både en generel orientering og en mere personlig vejledning for de medlemmer, som måtte ønske sig det, forklarer Mette Fuglsig.

Opslaget om arrangementet kan også downloades fra afdelingens hjemmeside

– www.foa-aarhus.dk.

Fortæller mere end 1000 ord

Hvordan kan vi leve i uretfærdighed, hvis vi brænder for retfærdighed? Hvordan kan vi vise tillid, hvis vi bliver mødt af mistillid? Hvordan kan vi give omsorg, hvis vi ikke får respekt og anerkendelse?

Winie Nielsen og Anne Sillah opdagede i efteråret, at de hver især gik og tumlede med nogle af de samme store spørgsmål men ikke rigtig vidste, hvordan de kunne give udtryk for dem.

- I begyndelsen grinte vi meget og fik på den måde afløb for mange følelser og tanker, for-

tæller Anne Sillah. - Men først da vi begyndte at male, skete der for alvor noget.

Hun havde selv tidligere gået på en række kreative kurser og introducerede derfor Winie Nielsen til akrylmaling:

- Jeg har altid tegnet meget men aldrig malet, siger Winie Nielsen. - Men da jeg først kom i gang, væltede det bare ud med symboler og billeder. Og i dag kan jeg ikke forestille mig et liv uden at male.

Hverdagen er på godt og ondt en vigtig inspirationskilde for dem begge:

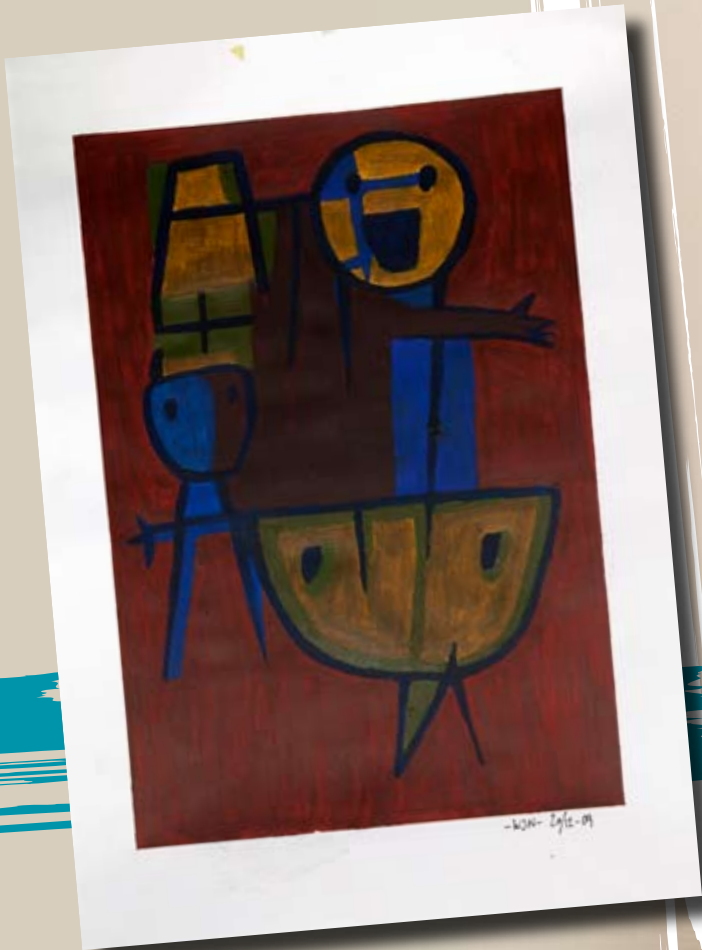
- Med maleriet har vi fået nogle nye udtryksmuligheder. Billederne begynder dér, hvor politik og ismer holder op. De viser, hvad man kan fornemme men måske ikke altid kan forklare, siger de begge samstemmende.

Både Winie Nielsen og Anne Sillah er uddannede social- og sundhedsassistenter og arbejder til dagligt på plejehjemmet Caritas. De vil arbejde videre med deres billedkunst og håber en dag at kunne få mulighed for at udstille.

-WJN- 23/12-09

” Med maleriet har vi fået nye udtryksmuligheder. ”
Winnie Nielsen og Anne Sillah

Hvorfor krise i Danmark?

Da finansmarkedet brød sammen på verdensplan i efteråret 2008, slog sammenbruddet stærkt igennem i Danmark. For lige som Spanien og USA hørte vi til de lande, hvor husholdningerne var mest forgældede, og boligpriserne presset uansvarligt i vejret.

I denne artikel gennemgår Jan Helbak, faglig-politisk konsulent i FOA Århus, nogle af de vigtigste årsager til den økonomiske krise og peger på nogle tiltag, der kunne få samfundet ud af krisen igen.

Jan Helbak
Faglig-politisk konsulent i FOA Århus

Faresignalerne anes

Ved årsskiftet 2007-08 kunne man begynde at ane de første krisetegn i USA. Disse krisetegn blev kraftigere hen over foråret. Men faktisk havde de allerede været til at få øje på siden sommeren 2007 - for dem, der ville se.

Især de amerikanske aktiekurser var stærkt overvurderede. Det samme gjaldt huspriserne. Til gengæld var den private opsparing bekymrende lav, lige som investeringerne i nyt produktionsudstyr. Og lønstigningerne stod slet ikke i et rimeligt forhold til det enorme forbrug.

Men det var jo i USA. Her i Danmark gik det godt - næsten for godt. Der var ved begyndelsen af 2008 fuld tryk på arbejdsmarkedet, og frygten for en decideret overophedning i økonomien blev stort set luftet hver eneste dag af de førende økonomer. Faktisk var krisen så langt borte, at den største frygt

rettede sig imod stigende inflation. En frygt der tog til hen mod sommeren 2008, hvor råvarepriserne nærmest eksploderede.

Der var dog enkelte økonomer og politiske kommentatorer, der i løbet af foråret 2008 råbte vagt i gevær. Anledningen var de begyndende problemer i den amerikanske banksektor. Flere og flere almindelige kunder kunne ikke overholde deres terminer, og gældsbyrden havde vokset sig så stor, at flere banker faktisk ikke var i stand til at svare enhver sit. Det stod således klart, at hvis rækken af dårligere betalere voksede, ville det kun være et spørgsmål om tid, før en finansiel nedsmeltning blev en realitet.

Disse toner lød ikke i den hjemlige debat. Her talte man stadig om "katastrofal mangel på arbejdskraft" og om frygten for inflation. Det samme gjorde man stort set i hele Europa.

Krisen bliver en realitet

Og så i løbet af ganske få måneder efter sommeren 2008 bragede det hele løs. Banker og store finansselskaber i USA og Europa bevægede sig mod en truende konkurs. Hurtigt blev det klart, hvor overforgældede bankerne og finansieringsselskaberne egentlig var. Og der skulle kun gå nogle få måneder endnu, før bankerne helt holdt op med at låne penge ud til virksomheder og private kunder. Bankerne havde nemlig brug for al den kapital, de overhovedet kunne få fat på blot for at holde sig fri af fallitten.

Resten af historien kender de fleste. Regeringer over hele verden pumpede flere tusinde mia. kr. ind i bankerne for at redde dem fra kollaps. Og der blev søsat den ene

hjælpepakke efter den anden for at kickstarte forbruget igen. Indtil videre har disse øvelser kun afværget en egentlig verdensomspændende depression og flyttet den store gældsbyrde fra de private til det offentlige. Men krisen - den er langt fra løst. Tyngden er blot flyttet fra den finansielle verden over til produktionen og beskæftigelsen, og - hvad der ikke er et hak bedre - til de offentlige finanser. Som et gennemsnit udgør underskuddene på de offentlige budgetter i den vestlige verden ca. 8-9 procent.

Hvad betyder det? At regeringerne konstant skal ud på lånemarkedet for at få finansieret den voksende gæld. Det betyder også, at gælden ikke er blevet mindre. Den er blot blevet offentlig. Men det betyder også, at de mange mia. kr., der går til at finansiere den offentlige gæld, bliver trukket ud af verdensmarkedet og ikke kan bruges til at finansiere investeringer, der kunne føre til ny vækst og udvikling. Og som så ofte før bliver det fortrinsvis de svageste økonomiske lande, der skal betale gildet.

Men hvad så med Danmark?

Ét er, hvad der skete ude i verden. Det kan man måske forstå, men hvordan kunne dansk økonomi på mindre end et år gå fra at opleve buldrende vækst til nu at være låst fast i minusvækst og i bedste fald lavvækst over mange år frem?

Svaret er faktisk enkelt. Siden år 2000 er der i Danmark blevet gennemført nøjagtig den samme økonomiske politik som den, der i USA var en stærkt medvirkende årsag til krisen.

Som i USA har vi i Danmark oplevet en

forbrugsstigning fra 2002 og frem til sidste år, der slet ikke står mål med indtægterne. Skattestoppet og de mange nye låneformer med flekslån og afdragsfrie lån har bevirket, at folk, der måske slet ikke havde råd, er blevet tilskyndet til at sætte sig i gæld for at styrke forbruget. Det har på den anden side medført et dramatisk fald i danskernes opsparing, som bl.a. er gået ud over investeringerne i erhvervslivet. Hvorfor investere i dyre maskiner, hvis der på grund af det høje forbrug blot kunne produceres med det gamle produktionsapparat?

En anden og meget vigtig konsekvens af den førte økonomiske politik har været den meget lave produktionsudvikling i økonomien. Den absolut mest betydningsfulde faktor for konkurrenceevnen. I dag halter dansk industri langt bagefter i produktivitet, effektivitet og produktudvikling. Man har talt meget om investeringer i fremtiden, innovation og verdensmesterskaber i uddannelse. Men i virkelighedens verden har hele opsvinget været bygget på kredit og gældsætning. Derfor er dansk økonomi hårdt ramt.

Denne økonomiske udvikling sammenholdt med stigende oliepriser - og dermed ekstraordinære skatteindtægter - betød, at regeringen år efter år kunne præstere store overskud på statsfinanserne. Så det så ud, som om det hele gik rigtig godt.

Men de "solide" statsfinanser var grundlagt på privat kredit og gæld. Da finansmarkedet brød sammen på verdensplan i efteråret 2008, slog sammenbruddet derfor også stærkt igennem i Danmark. For lige som Spanien og USA hørte vi til de lande, hvor husholdningerne var mest forgældede, og boligpriserne presset uansvarligt i vejret. De store friværdier var og blev papirpenge. De skvatter som bekendt sammen som et kort hus ved enhver større krise - og til og med hurtigt og drastisk.

Hvad sker der så nu?

Det spørgsmål er vi for tiden ved at få svar på. I hele den vestlige verden skændes man inden for regeringerne og mellem regeringerne om, hvordan man skal få nedbragt de store statsunderskud og den hastigt voksende statsgæld uden samtidigt at slå det "spirende opsving" i stykker. Det gør man i USA. Det gør man i EU bl.a. under indtryk af krisen i den græske økonomi. Og det gør man i Danmark.

Regeringen har som bekendt fremlagt sin såkaldte konvergensplan. Den betyder, at det danske statsunderskud skal ned fra 5,5 procent af Bruttonationalproduktet til under 3 procent inden 2015 - for at følge EU's regler. Konkret betyder det, at staten skal fjerne 31

mia. kr. af statsunderskuddet på 94 mia. kr. - eller mere - frem til 2015.

Det kan gøres enten ved at sætte skatterne op eller ved at skære i den offentlige sektors forbrug. Men da denne regering mener, at skattelettelser er vejen frem til øget vækst, er der kun nedskæringer tilbage. Det er også det, den har lagt op til i sin plan for nulvækst i den offentlige sektor i årene 2010-2013 og en mindre vækst i årene 2014-2015. Reelt betyder nulvækst minusvækst, fordi den offentlige sektor konstant får nye opgaver, den skal løse. Især hvis arbejdsløsheden bider sig fast. Så vil statens indtægter forsætte med at falde, og udgifterne tilsvarende stige.

Den samme problematik står regeringerne i USA, Tyskland, Frankrig, Spanien osv. overfor. Grækenland er absolut ikke alene. Grækerne er blot hårdere ramt.

Men hvis nu alle igangsætter "konvergensplaner" samtidigt, hvad så? Ja, så bremser de øjeblikkeligt den økonomiske vækst. Og konsekvenserne heraf kan ingen forudsige. Så meget desto mere forstæligt er det, at man tøver med at gribe drastisk ind over for den

voksende statsgæld. Derfor hedder øvelsen også lige nu: march på stedet!

Man er meget tilbage fra at gribe afgørende ind i finanssektoren med klare reguleringer. Man vil ikke gribe ind med en storstilet industri- og erhvervspolitik, der kunne skabe et bæredygtigt opsving. Man vil ikke beskutte de store arbejdsfri kapitalindkomster i finansverdenen og investere dem i produktiv industri. Man har ikke villet benytte sig af chancen til at få genopbygget hele infrastrukturen og for alvor udvikle nye produktions- og energiformer.

Ja - så er der kun indgreb i velfærdsgoderne tilbage. Og det er dér, vi står lige nu. For regeringerne og for økonomerne drejer det sig ikke om, hvorvidt der skal skæres i velfærdstaten, men alene om hvordan. Forventningerne til centrum-venstre partierne herhjemme (fx R, S og SF) og i udlandet må derfor være, at de skærer igennem og fremlægger en finansiel- og økonomisk politik, der både sikrer velfærden og den økonomiske vækst på én og samme tid. Det er det, stridens æble handler om lige nu.

Har du styr på din privatøkonomi?

- Et privatbudget er jo ikke andet end dine indtægter fratrukket dine udgifter. Tilbage står du med 'rådighedsbeløbet' – dvs. de penge, som du har at råde over, når alle de faste udgifter er betalt, siger kundekonsulent Torben Ø. Simonsen fra Arbejdernes Landsbank. Vi har sat ham stævne for at få nogle fif til, hvordan man bedre kan få styr på sin privatøkonomi.

Nyttige links

Excel-ark

Er du registreret bruger af det elektroniske regneark Microsoft Excel kan du finde skabeloner til budgetlægningen på <http://office.microsoft.com/da-dk/excel>.

PenSam Bank

PenSam er også en bank. Banken har ingen filialer men tilbyder rådgivning via nettet og på telefonen og kan derfor være en af Danmarks billigste. Læs mere på www.pensam.dk/bank.

Pengepriser

Tjek også denne side, som fortæller om priser på penge i de forskellige banker. Siden er udarbejdet af Forbrugerrådet og Finansrådet i fællesskab. www.pengepriser.dk.

- Allerstørst skal man gøre op, om man vil lave budgettet i samarbejde med banken eller ej. Fordelen ved en budgetkonto i banken er, at der hver måned overføres et fast beløb fra lønkontoen til budgetkontoen. På den måde fordeles de faste udgifter jævnt over hele året.

Man kan vælge budgetkontoen uden opfølgning, og det er gratis. Dvs. at man efter etableringen selv styrer budgetkontoen via netbank. Eller man kan vælge budgetkontoen med opfølgning, hvor banken "holder øje" med, at der er penge nok til betaling af udgifterne. Det koster et årligt beløb.

- Ved opfølgning på et familiebudget sikrer man sig også, at begge parter skal være enige, før der skal hæves på budgetkontoen. Det kan have stor betydning i en skilsmisssituation, bemærker Torben Ø. Simonsen.

Til budgetkontoen kobles typisk en kassekredit på fx 10.000 kr., der sikrer et automatisk bevilget overtræk, så længe det bare udlignes over en periode på 12 måneder.

- Fordelen ved en sådan kassekredit kan også være, at man ikke behøver at falde for fristelsen til at låne her og nu i varehuse og andre steder, hvor man gør sine indkøb. Der kan den årlige omkostning nemlig godt løbe i vejret (se boks).

Hvilket kort skal man vælge?

Oftest vil valget stå mellem et almindeligt Visa/Dankort eller et Mastercard. Med Dankortet skal pengene i princippet falde nu og her. Med Masterkortet har du op til 45 dages kredit, inden betalingen skal falde.

- En af fordelene ved et Mastercard er, at man får et kontoudtog tilsendt hver måned og kan så nå at stoppe en betaling, hvis noget er gået galt. Især ved handel på nettet er det en god ting. Bruger du derimod Dankort,

skal betalingen falde prompte, og du risikerer at skulle slås med leverandøren for at få dine penge igen, bemærker Torben Ø. Simonsen.

Der findes en tredje mulighed, som kaldes Mastercard Cash. Det er et kort ikke mindst beregnet til de helt unge, som måske ikke før har styret deres egen økonomi.

- Kortet virker som et almindeligt Mastercard. Du kan altså bruge det både som

Torben Ø. Simonsen

Om Arbejdernes Landsbank

- Vi satser på 'Hr. og fru Jensen', siger kundekonsulent Torben Ø. Simonsen fra Arbejdernes Landsbank.

- Ifølge vores formål skal vi nemlig være "lønmodtagernes bank".

Torben Ø. Simonsen forklarer, at det er historisk begrundet og ikke mindst skyldes ejerne bag, som bl.a. er fagforbundene herunder FOA.

- Vi er også til for dem, som en anden bank for nogle år siden nedsættende kaldte "tidsrøvere". Dvs. folk, der stadig ønsker at komme ind i den lokale filial og tale med deres bankrådgiver, fordi det styrker deres følelse af økonomisk tryghed.

Læs videre på www.al-bank.dk.

hævekort og som betalingskort i butikkerne. Men med et Mastercard Cash er der dækningskontrol. Det betyder, at du aldrig vil kunne bruge flere penge, end der står på din konto, siger Torben Ø. Simonsen. Han gør desuden opmærksom på, at det også derfor kan gives til unge under 18 år uden forældrenes underskrift.

- Uanset hvilket kort man har, kan man i dag vælge at få en sms-besked, når der går lidt større beløb ud eller ind på din konto. Denne ordning vælges også af mange unge, slutter han.

Vær særlig opmærksom ved ...

Forbrugslån

Et forbrugslån kan fx dække rejser, tøj, daglige indkøb eller andre varer. Du kan optage forbrugslån flere steder, men der er stor forskel på, hvad du skal betale for et sådant lån. I november 2008 gennemgik Forbrugerrådet prisen på en række forbrugslån:

Banken: Det billigste var at låne penge i en bank. Hvis du fx lånte 5.000 kr. og betalte dem tilbage over 12 måneder, ville det dengang i en billig bank koste 300 kr. før skat.

Hurtiglån: Lånte du 5.000 kroner i en af de store butikskæder – eller i en netbutik - og betalte tilbage over 12 måneder, ville det typisk koste 800-1.300 kr. før skat.

Kontokort eller 'shoppingcard': Købte du for 5.000 kroner og betalte tilbage over 12 måneder, ville det typisk koste 600-800 kr. før skat.

SMS-lånene var de dyreste. Et sms-lån kan tages over mobilen eller internettet og kaldes for 'kviklån'. Den årlige omkostning kan overstige 1000 procent! Ifølge Forbrugerrådet ville et sms-lån på 1.000 kr., som skulle betales tilbage efter en måned, koste omkring 300 kroner.

Huskeskema

Indtægter	
Udbetalt løn	Pension
	Andre indtægter
Børnefamilieydelse	
Boligsikring	
Udgifter	
Bolig	
Husleje	Varme
Prioriteter/terminer	Reparation og vedligeholdelse
Ejendomsskat m.m.	Vand, vandafledning
Bygningsforsikring	Skorstensfejning
Grundejer-/fællesudgifter	Vej-, kloakgæld
El	Lån
Serviceabonnement olie/gas	
Bil, transport mv.	
Afdrag, bil	Service
Tog/buskort m.m.	Falck, Dansk Autohjælp m.fl.
Benzin, olie m.v.	FDM
Forsikring	
Vægtafgift	
Personlige udgifter	
Fagforening	Restskat
A-kasse inkl. efterlønskongent	Lån
Livsforsikring	Købekontrakter/kontokort
Ulykkesforsikring	Underholdningsbidrag
Sygeforsikringen Danmark	Børnebidrag
Gruppelivsforsikring	Kontingenter
Andre forsikringer	
Husstandsudgifter	
Familieforsikring	Mad
Indboforsikring	Tøj
Lån	Aviser o.l.
Licens	Tandlæge
Telefon	Læge, apotek
Internet	
Kabel TV/hybridnet	
Børnepasning	
Vuggestue/dagleje	Fritidshjem/SFO
Børnehave	
Opsparing	
Børneopsparing	Kapitalpension
Ferieopsparing	Ratepension
Øvrige udgifter	
Vask	Lotteri, tips mv.
Nyanskaffelser	Lomme penge (egne/børns)
Fornøjelser, gaver, fester	Øvrige udgifter

Kilde: Arbejdernes Landsbank

Faglig eftermiddagscafé

Det kan være svært at kende sin overenskomst og holde styr på, om man nu også får det helt rigtige i løn. På 'Faglig eftermiddagscafé' kan du stille spørgsmål om netop din løn, din overenskomst og ansættelse. Og du kan fx få tjekket om dine tillæg er i orden, din anciennitet er korrekt, og om du får det rigtige i pensionstillæg. Husk de nødvendige papirer fx lønseddel og ansættelsesbevis. Medarbejdere fra FOA Århus har kaffen klar **tirsdag den 25. maj kl. 16-18 i kantinen i FOA Århus.** Tilmelding er ikke nødvendig.

Tag med FOA Århus i Tivoli Friheden

FOA Århus og Tivoli Friheden inviterer dig og din familie til en dag fuld af oplevelser.

Med kuponen fra afdelingens martsblad kan du spare penge på entré og turband til en valgfri dag.

TIVOLI friheden
★★★★

NYHED 2010
SVING GYNGERNE

NYHED 2010
FRIHEDS KARRUSellen

www.friheden.dk

Ohøj! Leg i sigte

Sæt kurs mod en af Danmarks bedste forlystelsesparker og verdens sjette bedste rutschebane. **Piraten.**

6 PIRATEN: Køret som verdens sjette bedste rutschebane i 2009

Nyhed
Sablen
Frit fald fra 11 meter

Under 35 min. Fra Århus
Århus
Ålborg
Ålborg
Ålborg

www.djursommerland.dk

DJURS Sommerland
Vi elsker legebørn

Randersvej 17, DK-8581 Nimtofte

Familedage i Kristi Himmelfartsferien
den 13. maj -16. maj 2010

Med mere end 60 forlystelser har Djurs Sommerland alt, hvad legebørn overhovedet kan ønske sig.

Priser for FOA Århus' medlemmer:

Pris pr. entrebillet kun kr. 120.
Normalpris kr. 195.
Max 5 billetter pr. medlem.
Billetterne afhentes hos FOA Århus, og de betales kontant ved afhentningen.

Billetsalget er startet.

Den 13. maj -16. maj har Djurs Sommerland åbent fra kl. 10-18.

Arrangementer

På disse sider finder du en kort omtale af arrangementer, som finder sted i den nærmeste fremtid.

Du kan læse mere på afdelingens hjemmeside www.foa-aarhus.dk og i dit klubblad.

Århus afdeling

IT Kursus: Internet 2

Tid: 2 dags-kursus: Mandag 17. maj og tirsdag 18. maj kl. 8.30-15.00

Sted: AOF Østjylland, Søren Frichs Vej 40c, 8230 Åbyhøj

Arr.nr.: A17

Tilmeldingsfrist: Torsdag 6. maj

Du lærer, hvordan du sikrer din pc imod virus, hvordan du downloader og køber ind på nettet.

Klubberne

Handicaphjælpernes faggruppeklub

Maj: Møde i Netværksgruppen

Tid: Onsdag 26. maj kl. 13-15.30

Sted: FOA Århus, Christian X's Vej 56-58, Viby

Tilmelding: skal ske til mobil 6133 7781 eller til lindberg.andersen@oncable.dk

Tilmeldingsfrist: Tirsdag 25. maj

Vi følger op på introduktionen til lift/sejl fra sidste møde og tager eventuelle problemer hos mødedeltagerne op.

LadyWalk

Tid: Mandag 31. maj kl. 18.15

Sted: Tangkrogen

Handicaphjælperne mødes foran statuen af Dalgas kl. 18.15 og går en fælles Ladywalk. Se www.handicaphjaelper-aarhus.dk for nærmere oplysninger.

Sommerfest

Tid: Mandag 28. juni kl. 16

Sted: Skovgårdsvænget 222, Tranbjerg

Tilmelding: skal ske til mobil 6133

7781 eller til lindberg.andersen@oncable.dk

Tilmeldingsfrist: Fredag 25. juni

Den årlige sommerfest afholdes som vanligt hos formanden i Tranbjerg. Vi mødes kl. 16 og tilbereder maden i fællesskab. Medtag gerne festlige indslag.

Pædagogmedhjælpernes Fagklub

Lege- og aktivitetsdag

Tid: Torsdag 3. juni kl. 9-13

Sted: Skanseparken, mellem Heibergsgade og Svendborgvej.

Gratis adgang. Ingen tilmelding.

Tag børn og kolleger med til en hyggelig dag i det fri. Aktiviteter er der nok af bl.a. hoppeborge, ansigtsmaling og cirkusforestilling.

Arrangement for pædagogmedhjælpere

let us entertain you...

Pædagogmedhjælpernes Fagklub inviterer til årets fest i Turbinehallen FREDAG 21. MAJ KL 19:00

Besøg de faglige caféer og få et løntjek samt en snak om ansættelse, arbejdsvilkår, muligheder for kurser og uddannelse.

Vær med når band og DJ sætter gang i årets fest.

Fribilletter bestilles hos Pædagogmedhjælpernes Fagklub tlf: 46 97 32 99
begrænset deltagerantal (først til mølle)

Pædagogmedhjælpernes Fagklub

Arrangementet er for ALLE pædagogmedhjælpere, som arbejder i Århus, Odder eller Samsø kommune.

Arbejdspladsjubilæer

25 års arbejdspladsjubilæum april 2009

Social- sundhedssektoren:

- 1. april 2010: Social- og sundhedshjælper *Inge M. Liboriussen*, Odder hjemmepleje
- 29. april 2010: Social- og sundhedshjælper *Rabiha El-Labri*, Lokalcenter Toftegården

Teknik- og servicesektoren:

- 10. april 2010: Buschauffør *Hans L. Jensen*, Busselskabet Midttrafik

PenSam Pensionsrådgivning

Du kan efter aftale træffe en PenSam vejleder her på afdelingens kontor i Århus på følgende datoer:

Torsdag 27. maj 2010 kl. 14.00-16.00

Torsdag 10. juni 2010 kl. 14.00-16.00

Torsdag 24. juni 2010 kl. 14.00-16.00

Vejlederen vil være dig behjælpelig med oplysninger om din pensionsordning og de muligheder, du har i PenSam Liv, såsom

- ydelser • rådgivning • hjemmebesøg • offentlige ydelser
- informationsmøder • kurser for tillidsrepræsentanter
- lejligheder i pensionskassens byggerier m.v.

Ring til PenSam Århus og træf aftale om møde hos FOA Århus:

PenSam Århus

Nørreport 26, 1. • 8000 Århus C

Telefon 44 39 33 31

Tilmelding

Tilmeldingsfrist: se under det enkelte arrangement.

BEMÆRK: Ved de fleste klubarrangementer er der angivet telefonnr. og email, som man skal bruge ved tilmelding. Til disse klubarrangementer kan man altså ikke bruge denne kupon.

Tilmelding

Denne kupon sendes til:

FOA Århus • Christian X's Vej 56-58 • 8260 Viby J.

Att.: TILMELDING

Arrangementets navn: _____

Arr.nr.: _____

Navn: _____

Cpr.nr.: _____

Tlf. privat: _____

Tlf. arbejde: _____

Kan kopieres

FOA ÅRHUS

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J
Tlf. 89 36 66 66 - fax 46 97 32 67
E-mail: aarhus@foa.dk
www.foa-aarhus.dk

Åbningstider

(telefon og personlig henvendelse):

Mandag 10.00-16.00
Tirsdag 10.00-16.00
Onsdag 10.00-15.00
Torsdag 10.00-18.00*
Fredag 10.00-15.00

* Sidste torsdag i måneden åbner A-kassen dog først kl. 13.00

Akut-telefon uden for normal åbningstid:
25 15 53 60

FOA på Samso

Smedegade 21, 8305 Tranebjerg
Tlf. 86 59 29 60

Post sendes til FOA Århus

Åbent den første onsdag i hver måned:
10.30-12.00 og 13.00-16.00

FOA i Odder

Nørregade 46, 8300 Odder
Tlf. faglig afdeling: 86 55 21 40
A-kassen: 86 55 21 47

Post sendes til FOA Århus

Åbent hver torsdag: 12.00-17.00

KLUBBER

Faggruppeklubben Social-, og Sundheds- og Hjemmehjælpere

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.
Tlf. 46 97 32 22
e-mail: sosuhj_aarhus@live.dk
Mandag-torsdag: 12.00-15.00

Faggruppeklubben Handicaphjælpere

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.
Gerda Bach Andersen, tlf. 20 26 54 51
Merete Steensen, tlf. 20 42 27 10
www.handicaphjaelper-aarhus.dk

Plejhjemspedellernes klub

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.
Formand John Madsen • Tlf. 29 20 97 83
e-mail: joma@mag3.aarhus.dk

Pædagogmedhjælpernes Fagklub

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.
Tlf. 46 97 32 99
e-mail: fagklub@pm-fagklub.dk
www.pm-fagklub.dk
Mandag, tirsdag, onsdag og fredag: 10.00-15.00
Torsdag: 10.00-18.00

Sporvejsfunktionærernes Brancheafdeling

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.
Tlf. 46 97 32 30
Træffes efter aftale

Teknisk servicelederklubben/ Iederklubben Teknik- og Servicesektoren

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.
Ove Mikkelsen: tlf. 40 50 55 34
e-mail: ovm@aaks.aarhus.dk

Elevklubben på Social- og Sundhedsskolen

Lokale 233 B, Olof Palmes Allé 35
8200 Århus N • Tlf. 87 41 26 60
1. og 3. tirsdag i hver måned kl. 11.00-13.00

FOA Psykiatri Århus

Skovagervej 2, 8240 Risskov
Tlf. 77 89 32 81
jesppris@rm.dk
Mandag-fredag 08.00-15.00.

Klubben for Dagplejere

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.
Tlf. 46 97 32 20 / 20 89 97 89
e-mail: bm013@foa.dk
Træffes efter aftale

Portørernes Faggruppe

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.
Tlf. 86 13 24 74 - viderestilles automatisk til mobil-telefon

Social- og Sundhedsassistentklubben

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.
Tlf. 46 97 32 23
e-mail: ansc@foa.dk
Mandag-onsdag: 10.00-13.00
Torsdag: 13.00-16.30
Lukket 1. torsdag i hver måned pga. bestyrelsesmøde

Sygehjælpernes Brancheklub

Christian X's Vej 56-58, 8260 Viby J.
Tlf. 46 97 32 26
e-mail: vihj@foa.dk
Mandag-torsdag: 09.00-15.00